

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 14-11-2018

Møtedato Onsdag d. 14. november 2018 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 31.10.18.....	6
Svar på oversendelse om private kulturskoletilbud.....	8
Høring - Landbruksstrategi for Agder - verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæring.....	9
Boligprogram 2019-2022.....	12
Videreføring av dagens innkrevingsmodell for bompenger - Samferdselspakke 2.....	19

Punkt 133/18: Program for møtet

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 14.11.2018 kl. 09.00

Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall meldes snarest til Anne Lise H. Aabø tlf. 98 28 79 38 eller
epost alh@kristiansand-bystyre.no

PROGRAM FOR MØTET:

Kl. 09.00 – 09.30 Kirkelig fellesråd – fellesrådets satsingsområder
ved fellesrådsleder Solveig Løhaugen, kirkeverge Hans Erik
Ruud og domprost Freddy Berg

Kl. 09.30 – 10.00 Orientering om tiggersituasjonen i Kristiansand
ved kommuneoverlege Dagfinn Haarr og Frida Hansen
Apelseth fra Røde kors

Deretter saksbehandling

SAKSKART			Side
133/18	201800013-119	Program for møtet	
134/18	201800013-118	<u>Formannskapssak:</u> Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 31.10.18	
		Sektor 4 – Kultur:	
135/18	201303972-10	<u>Formannskapssak:</u> Svar på oversendelse om private kulturskoletilbud Kulturstyrets innst. 07.11.18 vil bli ettersendt.	
		Sektor 5 – Teknisk:	
136/18	201812589-3	<u>Formannskapssak:</u> Høring - Landbruksstrategi for Agder - verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer By- og miljøutvalgets innst. 08.11.18 vil bli ettersendt	

137/18	201802483-32	<u>Bystyresak:</u> Boligprogram 2019-2022 Kommunalutvalgets innst. 06.11.18	

Harald Furre
Ordfører
(sign.)

Punkt 134/18: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 31.10.18

Bilag

Protokoll Formannskapet 31.10.2018

Dato 2. november 2018
Saksnr.: 201800013-118
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.11.2018

Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møte 31.10.18

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapetets møte 31.10.18.](#)

Ragnar Evensen
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapetets møte 31.10.18

Punkt 135/18: Svar på oversendelse om private kulturskoletilbud

Bilag

Vedtak KULTUR, 07112018, Sak 83/18, Svar på oversendelse om private kulturskoletilbud

Svar på oversendelse om private kulturskoletilbud

Punkt 136/18: Høring - Landbruksstrategi for Agder - verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer

Bilag

Vedtak BYUTVIK, 08112018, Sak 199/18, Høring - Landbruksstrategi for Agder - verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer

16_12050-12 Til høringsinstansene - Landbruksstrategi Agder 427084_345283_0

Strategi landbruk Agder pr. 06.09.18

VINN-Agder

Dato 23. oktober 2018
Saksnr.: 201812589-3
Saksbehandler Ann Elin Teksdal

Saksgang

By- og miljøutvalget
Formannskapet

Møtedato

08.11.2018
14.11.2018

Høring - Landbruksstrategi for Agder - verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer

Sammendrag

Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommuner har sendt *Landbruksstrategi Agder - verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer 2019-2022* på høring.

Landbruksstrategi for Agder 2019-2022 skal følge opp føringer gitt i Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030 (VINN Agder), vedtatt i fylkestingene i 2015.

Landbruksstrategien skal være et verktøy for å prioritere tiltak innen landbruk og naturbaserte næringer på Agder. Dokumentet gir føringer for hvem som har oppfølgingsansvaret for de ulike satsningene/tiltakene. For flere av tiltakene/satsingene må en komme tilbake i egne saker utredninger og prosjekter.

Landbruksstrategien vil etter at den er vedtatt, «eies» av det regionale partnerskapet landbruk. Strategien skal innen for denne rammen og øvrige føringer, strategier og planer nasjonal og regionalt gi mål, strategier og tiltak for

- Innovasjon Norges forvaltning av midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket.
- Fylkesmannens forvaltning av fylkesvise utrednings- og tilretteleggingsmidler.
- Fylkeskommunens forvaltning av midler til kompetanse, rekruttering og likestilling og føringer for bruk av regionale utviklingsmidler.
- Innovasjon Norges, Fylkesmannens og fylkeskommunenes pådriverfunksjon innen landbruksrelatert næringsutvikling.
- Offentlige aktørers planarbeid.

Det er i landbruksstrategien valgt ut prioriterte satsningsområder for jordbruk, skogbruk og bygdenæringer på Agder.

Prioriterte satsningsområder for jordbruk

Økt produksjon og lønnsomhet ved å utnytte kunnskap, klimatiske forhold og tilgjengelige ressurser bedre

- Opprettholde regionens andel av melkeproduksjonen

- Økt dreneringsaktivitet
- Økt produksjon av frukt, bær, grønnsaker og potet
- Øke andelen av beite i fôrgrunnlaget og øke produksjonen gjennom bedre utnyttelse av beiteressurser på innmarksbeite og i utmark
- Stimulere til utvikling og bruk av fornybare innsatsfaktorer for et fossilfritt jordbruk

Prioriterte satsningsområder for skogbruk

- Utbedre og fjerne flaskehalsen på det kommunale og fylkeskommunale veinettet
- Øke lokal videreføring ved å tilrettelegge for industribedrifter i alle ledd i verdikjeden for tømmer og treprodukter
- Videreutvikle en bærekraftig og lønnsom juletre- og pyntegrøntnæring som ikke fortrenger matproduksjon

Prioriterte satsningsområder for bygdenæringer

- Økt produksjon og produktutvalg av lokale mat- og drikkespesialiteter
- Utvikle gårder som arena for Inn på tunet-tiltak
- Koble landbruket og reiselivet for økt verdiskaping innen natur- og kulturbaserte opplevelser.

Forslag til vedtak;

1. [Kristiansand kommune slutter seg til de prioriterte satsningsområdene i Landbruksstrategi for Agder 2019-2022 og anbefaler følgende tilleggspunkt;](#)
 - For å ivareta og styrke verdiskapingen i landbruket er det viktig å sikre god rekruttering av næringsutøvere til landbruket. Kristiansand kommune mener derfor rekruttering bør være et prioritert satsingsområde innen jordbruk og skogbruk i landbruksstrategien.
 - Skogen og skogbruket har en sentral rolle i klimasammenheng. Kristiansand kommune mener derfor at dette også bør gjenspeiles i de prioriterte satsningsområdene i landbruksstrategien.

Ragnar Evensen
rådmann

Terje Lilletvedt
teknisk direktør

Vedlegg:

Høringsbrev
Landbruksstrategi for Agder – verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer
VINN Agder

Punkt 137/18: Boligprogram 2019-2022

Bilag

Vedtak KOMMUN, 06112018, Sak 91/18, Boligprogram 2019-2022

Boligprogram 2019-2022

Dato 25. oktober 2018
Saksnr.: 201802483-32
Saksbehandler Line Baasland

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
06.11.2018
14.11.2018
21.11.2018

Boligprogram 2019-2022

Sammendrag

Boligprogrammet er et eget program for virksomhetsområdet bolig. Kommunens boligprogram angir hvor utbyggingen til boliger er forventet gjennomført, til hvilket tidspunkt og til hvilket volum. Programmet er et styringsredskap for kommunen i forhold til private parter som grunneiere og utbyggere, og gir innspill og forutsetninger i forhold til spørsmål omkring oppstart og etableringer av boområder.

Det er i Kristiansand mot 2030 – kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt at boligprogrammet skal benyttes mer aktivt for å styre utviklingen i ønsket retning før det foreligger ny arealdel. Boligprogrammet har tatt innover seg de føringer som er lagt i Kristiansand mot 2030.

Det er begrensninger i kapasitet på offentlig infrastruktur, spesielt innenfor avløp, og mange av kommunens utbyggingsområder ligger i områder med begrenset kapasitet, eller i områder hvor kapasiteten må avklares.

Boligprogrammet er i samsvar med gjeldende boligpolitikk. Ut fra den innmeldte aktivitet og prognoser har Kristiansand god boligarealreserve både handlingsprogramperioden og på lengre sikt.

Områdene Hamrevann og senterområdene i Vågsbygd er gitt rød fargekode. Administrasjonen anbefaler at det ikke igangsettes detaljregulering av disse områdene.

Høring av Boligprogrammet

Det kom inn 4 høringsuttalelser til boligprogrammet. Høringsuttalelsene er vurdert, og administrasjonen er kommet til at de som går på satsingsområder for utbygging og prioritering i boligprogrammet ikke tas til følge.

Anbefalingen om å skyve Hamrevann ut i tid er oppretthold. Dersom det åpnes opp for regulering av Hamrevann (blir behandlet i egen sak), vil boligprogrammet ta dette innover seg ved neste revisjon.

Det er gjort mindre endringer i boligprogrammet etter at det var på høring. Tabeller er oppdatert for nye befolkningsprognoser, teksten er oppdatert for status innen vann og avløp og tabell 3 er oppdatert for innspill og ny status.

Rådmannens anbefaling:

På bakgrunn av gjeldende politiske vedtak og innmeldte boligbehov har rådmannen følgende anbefaling:

- Kommunen skal for perioden 2019-2022 tilrettelegge for et byggevolum på ca 650 boliger pr. år
- Kommuneplanens samfunnsdel legger grunnlaget for prioritering av utbyggingsområder:
 - Prioritetsområdene for tilrettelegging av boligbygging og fortetting i kommuneplanens samfunnsdel, kapasitet på offentlig infrastruktur og boligbehov i bydelen skal vurderes før kommunen anbefaler/ikke anbefaler oppstart av regulering av et utbyggingsområde.
 - utbyggingsområdene som krever offentlig infrastruktur og som kommunen skal bidra til med tilrettelegging av, skal være i tråd med kommunens arealpolitikk
- Tabell 3 gir grunnlag for drøftelse av utbyggingsavtale.
- Kommunen vurderer fortløpende ifm revisjon av boligprogrammet prioriteringen av utbyggingsområder.

Dette betyr at det ved oppstart av nye reguleringsplaner skal det gjøres en vurdering om det skal anbefales oppstart, i henhold til angitte prioriteringskriterier.

For områder som er igangsatt regulert vil følgende prioriteringskriteriene legges til grunn, og vurderes i hver enkelt sak:

- Arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel
- Teknisk infrastruktur - Kapasitet på vann og avløp
- Kapasitet på skole
- Boligbehov i bydelen

For de områder hvor regulering er igangsatt og som ikke får en prioritering ift ovenfor omtalte kriterier kan dette bli konsekvensene:

- Utbygger blir tilbudt utbyggingsavtale, men uten kommunalt økonomisk bidrag og uten tilbud om momskompensasjon.

[Forslag til vedtak](#)

[Formannskapet vedtar Boligprogram 2019-2022](#)

Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Lilletvedt
Teknisk direktør

Vedlegg:
Boligprogram 2019-2022

Bakgrunn for saken

Om boligprogrammet

Boligprogrammet er et eget program for virksomhetsområdet bolig. Kommunens boligprogram angir hvor utbyggingen til boliger er forventet gjennomført, til hvilket tidspunkt og til hvilket volum.

Programmet er et styringsredskap for kommunen i forhold til private parter som grunneiere og utbyggere, og gir innspill og forutsetninger i forhold til spørsmål omkring oppstart og etableringer av boområder. Behovet for tilrettelegging av sosial og teknisk infrastruktur vurderes særskilt. Boligprogrammet legger grunnlag for inngåelse av utbyggingsavtaler. Boligprogrammet legger grunnlag for kommunens handlingsprogram og budsjett.

Føringer for boligprogrammet

Boligprogrammet gir innledningsvis en oversikt over nasjonale og lokale rammebetingelser som er forutsatt vektlagt ifm utarbeidelse av boligprogrammet.

I kommunens utbyggingspolitikk står overbud av boliger som en rammebetingelse. Boligtilbud innenfor alle bydeler står også sentralt i utbyggingspolitikken. Høsten 2017 ble Kristiansand mot 2030, kommuneplanens samfunnsdel vedtatt. Det er i samfunnsdelen vedtatt at kommunen skal benytte boligprogrammet mer aktivt for å styre utviklingen i ønsket retning før det foreligger ny arealdel. Boligprogrammet har i denne revisjonen tatt innover seg de føringer som er lagt i Kommuneplanens samfunnsdel.

Det er begrensninger i kapasitet på offentlig infrastruktur. Spesielt innenfor avløp. Kapasiteten på avløp er illustrert på kart. Ut fra dette kan man se at det er mange av kommunens utbyggingsområder som enten ligger i områder med begrenset kapasitet, eller i områder hvor kapasiteten må avklares.

Kartet som er utarbeidet viser at det er store kapasitetsbegrensninger innenfor avløp så vil det likevel, gjennom pågående tiltak og nye tiltak, være mulig å igangsette nye reguleringsplaner. Allerede vedtatte reguleringsplaner med utbyggingsavtale vil kunne gjennomføres i henhold til den utnyttelse som er gitt i reguleringsplanen.

Tabell 3

Oversikt over kommunens utbyggingsområder til boligformål fremgår av boligprogrammets tabell 3. Av tabell 3 fremgår det at kommunen har god tilgang på områder som kan tilrettelegges for utbygging. Utfordringen for kommunen er at det er mange utbygginger som er ønsket realisert ganske raskt, samtidig som flere av områdene er avhengig av kommunalt tilrettelegging av teknisk og sosial infrastruktur.

Administrasjonen har i tillegg utarbeidet en tabell som viser administrasjonens vurdering av utbyggingstakten på utbyggingsområdene. Erfaringsvis vet man at det er mellom 50 og 75% av innmeldt boligbygging som vil bli realisert. 3

Boligarealreserve

Boligprogrammet viser prognoser for befolkning og boligbehov, både for Kristiansand og Nye Kristiansand. Prognosene viser at Kristiansand har god boligarealreserve både på kort og lang sikt, og at store deler av boligene kan realiseres innenfor allerede eksisterende tettsted. Det legges opp til et tettere samarbeid mellom sektorene (Helse og sosial og Teknisk) for å bedre tilrettelegge for boliger til helse- og sosial formål.

Kommuneplanens arealstrategi, som nytt styrende dokument, er vedtatt, og legger nye føringer for boligprogrammet. Kommuneplanens samfunnsdel pålegger boligprogrammet å forestå en prioritering av utbyggingsområder. På bakgrunn av dette er det foretatt en prioritering i boligprogrammet.

Kommunens virkemidler for prioritering er: kommunen som reguleringsmyndighet og kommunen som tilrettelegger gjennom økonomiske midler.

Prioritering

Boligområdene i tabell 3 er gitt fargekodene grønn, oransje og rød.

Fargekode grønn

De områdene som er gitt grønn fargekoding er de som er ferdig regulert og igangsatt bygd ut, eller ferdig regulert og inngått utbyggingsavtale. Disse områdene kan gjennomføres i henhold til de gitte forutsetninger.

Fargekode oransje

Oransje fargekoding er gitt de områdene som det er igangsatt regulering av, eller det er vedtatt reguleringsplan uten at området er igangsatt utbygd/ikke inngått utbyggingsavtale. Disse områdene kan påregne å måtte avvente utbygging i påvente av tilstrekkelig offentlig infrastruktur, og avsatte midler i kommunens budsjett. Mange av disse områdene i denne fargekategorien kan likevel gjennomføres med den infrastruktur som er der i dag, eller uten bidrag fra kommunen til utbedring av infrastrukturen. Dette må vurderes for det enkelte området.

For områder som er igangsatt regulert vil følgende prioriteringskriteriene legges til grunn, og vurderes i hver enkelt sak:

- Arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel
- Teknisk infrastruktur - Kapasitet på vann og avløp
- Kapasitet på skole
- Boligbehov i bydelen

For de områder hvor regulering er igangsatt og som ikke får en prioritering ift ovenfor omtalte kriterier kan dette bli konsekvensene:

- Utbygger blir tilbudt utbyggingsavtale, men uten kommunalt økonomisk bidrag og uten tilbud om momskompensasjon.

Fargekode rød

Utbyggingsområdene som ligger i kommuneplan/kommunedelplan, og ikke er igangsatt detaljreguleringsarbeid for, er gitt fargekode rød. Disse områdene skal vurderes i henhold til prioriteringen i kap. 6 og 7, før oppstart av reguleringsplan.

Dette betyr at det ved oppstart av nye reguleringsplaner skal det gjøres en vurdering om det skal anbefales oppstart, i henhold til angitte prioriteringskriterier.

Områdene Hamrevann og senterområdene i Vågsbygd er gitt rød fargekode. Det må vurderes om det skal igangsettes detaljregulering av disse områdene. På bakgrunn av vurderinger er igangsetting av Hamrevann skjøvet ut i tid.

Innkommne merknader

Kystverket

Ingen merknader

Bane Nor

Bane Nor fremhever viktigheten av Bymiljøavtalen, og tilrettelegging innenfor knutepunkt, og påpeker videre viktigheten av arealstrategien i forhold til prioriteringer og tilrettelegging. Bane Nor mener det bør tilrettelegges for utvikling nord-sør aksen, for å kunne benytte jernbanen som transportmiddel.

Administrasjonens merknad

Boligprogrammet legger til grunn kommunes overordnede arealstrategi, som angir kommunens vekstretninger. Kommuneplanens arealstrategi i Kommuneplanens samfunnsdel 2017-2030 legges til grunn ved revisjon av kommuneplanens arealdel og skal gi føringer for plan- og byggesaksbehandling, og boligprogrammet vil følge opp de forutsetninger er gitt i Kommuneplanen.

Arkicon

Innspill til tabell 3.

Administrasjonens merknad

Korrigeringsene er tatt inn i tabell 3.

Hamrevann AS

Hamrevann AS ber om at de 300 boenhetene som i boligprogrammet er skjøvet ut i tid, innarbeides med framdrift de nærmeste årene. Delområdet har vært tatt med i tidligere boligprogrammer. Utbygger mener det er manglende forutsigbarhet at de 300 boenhetene nå prioritets ned, og at dette ikke er i tråd med kommunens ønske om økt forutsigbarhet. Utbygger påpeker at utbygging av Hamrevann styrker Lauvåsen området, og viser til ulike dokumenter/vedtak som støtter opp om Hamrevann som utbyggingsområde.

Boligprogrammet angir at det ikke er igangsatt reguleringsplan for området. Utbygger mener reguleringsplanarbeidet er igangsatt, og at dette er signalisert fra kommunen.

Administrasjonens merknad

Boligprogrammet rulleres årlig, og det står i vedtak av boligprogrammet: «Kommunen vurderer fortløpende ifm revisjon av boligprogrammet prioriteringen av utbyggingsområder.» Administrasjonen mener at det derfor kan bli endringer i prioriteringer så lenge det ikke er igangsatt reguleringsplan.

Kommuneplanens arealstrategi, som nytt styrende dokument er vedtatt, og legger nye føringer for boligprogrammet. Kommuneplanens samfunnsdel legger opp til at det i boligprogrammet skal foretas en prioritering av utbyggingsområder. På bakgrunn av dette er det foretatt en prioritering i boligprogrammet.

Kommunens virkemidler for prioritering er: kommunen som reguleringsmyndighet og kommunen som tilrettelegger gjennom økonomiske midler.

Planlegging er ikke igangsatt på Hamrevann, jmfør plan- og bygningsloven § 12-8. Administrasjonen har etter § 12-8 besluttet at planinitiativet skal stoppes. Forslagsstiller kan derved ikke foreta varsling eller kunngjøring. Forslagsstiller har etter samme paragraf i loven krevd at spørsmålet forelegges by- og miljøutvalget for endelig avgjørelse. Administrasjonen arbeider derfor med å fremme en politisk sak til BMU.

Administrasjonen anbefaler at del av Hamrevann opprettholdes skjøvet ut i tid. Dersom BMU vedtar at planarbeidet kan igangsettes vil dette bli innarbeidet ved neste revisjon av Boligprogrammet.

Endringer i Boligprogrammet

Det er gjort mindre endringer i boligprogrammet etter at det var på høring. Tabeller er oppdatert for nye befolkningsprognoser, teksten er oppdatert noe for status inne vann og avløp og tabell 3 er oppdatert for innspill og ny status.

Rådmannens anbefaling

På bakgrunn av gjeldende politiske vedtak og innmeldte boligbehov har rådmannen følgende anbefaling:

- Kommunen skal for perioden 2019-2022 tilrettelegge for et byggevolum på ca. 650 boliger pr. år
- Kommuneplanens samfunnsdel legger grunnlaget for prioritering av utbyggingsområder:
 - Prioritetsområdene for tilrettelegging av boligbygging og fortetting i kommuneplanens samfunnsdel, kapasitet på offentlig infrastruktur og boligbehov i bydelen skal vurderes før kommunen anbefaler/ikke anbefaler oppstart av regulering av et utbyggingsområde.
 - utbyggingsområdene som krever offentlig infrastruktur og som kommunen skal bidra til med tilrettelegging av, skal være i tråd med kommunens arealpolitikk
- Tabell 3 gir grunnlag for drøftelse av utbyggingsavtale, herunder vilkår i utbyggingsavtale.
- Kommunen vurderer fortløpende ifm revisjon av boligprogrammet prioriteringen av utbyggingsområder.

Punkt 138/18: Videreføring av dagens innkrevingsmodell for bompenger - Samferdselspakke 2

Bilag

SVV Oversendelse Forslag til Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 2

SVV Samferdselspakke Kristiansand fase 2 Faglig grunnlag

Vaf saksfremlegg Videreføring av dagens innkrevingsmodell for bompenger - samferdselspakke 2

Dato 10. november 2018
Saksnr.: 201825274-5
Saksbehandler Jan Erik Lindjord

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
14.11.2018
21.11.2018

Videreføring av dagens innkrevingsmodell for bompenger - Samferdselspakke fase 2

Formannskapet avga uttalelse til forslag til ny bompengoordning for Kristiansandsregionen 05.09.2018 og gjorde følgende vedtak:

1. Saken utsettes inntil statens premisser for byvekstavtalen blir tydeliggjort. Kristiansand kommune ber om et snarlig møte med ny samferdselsminister for å avklare rammene for byvekstavtaler.
2. Som et mulig alternativ til foreliggende forslag, ber Kristiansand kommune Statens vegvesen/fylkeskommunen utarbeide et faglig grunnlag for en forlengelse av dagens bompengoordning samt søknad om ny belønningsordning.

Som følge av uttalelsene er det besluttet å avvente videre arbeid med en ny bompengoordning for Kristiansandsregionen. I stedet er det i tråd med formannskapets vedtak utformet et forslag til forlengelse av dagens bompengoordning med tilhørende tiltaksportefølje. Forslaget har vært på høring til alle ATP-kommunene og formannskapet fattet følgende vedtak 21.10.2018:

1. Formannskapet støtter høringsforslaget til ny bompengoordning for Kristiansandsregionen slik dette framkommer i høringsbrevet fra Vest-Agder fylkeskommune.
2. Bruk av bompengeinntekter utover finansieringen av E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen baseres på prinsippene for porteføljestyring med utgangspunkt i tiltaksporteføljen som er utarbeidet i forbindelse med lokalt forslag til Byvekstavtale.

Vest-Agder fylkeskommune har oppsummert uttalelsene fra kommunene og sammen med Kristiansand kommune og Statens vegvesen laget forslag til felles vedtak. Høringsuttalelsene, Vest-Agder fylkeskommunes oppsummering av høringsuttalelsene og revidert faglig grunnlag fra Statens vegvesen følger vedlagt.

Forslaget til endelig vedtak er likt høringsforslaget med et mindre unntak. På bakgrunn av høringsuttalelsene foreslås det en mindre differensiering av takstene for tunge dieseldrevne kjøretøy der det skilles mellom Euro 6 kjøretøy og eldre kjøretøy.

I forslaget til vedtak legges det til grunn en inntektsnøytral differensiering av taksten for tunge dieselkjøretøy basert på dagens sammensetning av kjøretøyparken. Dette vil i praksis si at taksten for tunge Euro 6 kjøretøy vil ligge noe under normal taksten som er foreslått i det faglige grunnlaget og for øvrige tunge kjøretøy noe over. For å beregne eksakte takster

trenger Statens vegvesen noe mere tid. I forslaget til vedtak er differensieringen mellom Euro 6 kjøretøy og øvrige tunge kjøretøy tatt inn som vedtakspunkt 7 med følgende formulering:

Statens Vegvesen bes innarbeide en inntektsnøytral differensiering for tyngre kjøretøy som skiller mellom EURO 6 og pre EURO 6. Differensieringen tilpasses nærmeste hele krone og bør være i størrelsesorden om lag 25%.

Når lokale vedtak fra Kristiansand bystyre og Vest-Agder fylkesting foreligger oversendes saken til Vegdirektoratet for kvalitetssikring og videre til Samferdselsdepartementet for videre behandling. Det legges til grunn at saken behandles i Stortinget i løpet av 2019.

Forslaget til forlengelse er utformet med utgangspunkt i færrest mulig endringer sammenlignet med dagens ordning. Endringene som foreslås omfatter en indeksjustering av takstene fra 2013-kr til 2020-kr og at nullutslippskjøretøy inkluderes i ordningen. Eventuelle andre endringer som maksimalt antall betalinger per måned, ytterligere differensiering mellom motorteknologier, antall innkrevingspunkter osv. anbefales vurdert i forbindelse med et eventuelt forslag om ny bompengordning knyttet til inngåelse av en byvekstavtale med staten. Brikkerabatt på 20%, timesregel og tak for maksimalt antall betalte passeringer per måned videreføres uendret. I hht. høringsforslaget vil de nye takstene før fradrag for brikkerabatt bli som følger:

2019-kr			
Takstgruppe		I rush	Utenom rush
Takstgruppe 1 (lette kjøretøy)	Nullutslippskjøretøy	11	7
	Andre	23	15
Takstgruppe 2 (tunge kjøretøy)	Nullutslippskjøretøy	20	13
	Andre	40	26

Begrunnelsen for å inkludere nullutslippskjøretøy er at i forbindelse med høring av ny bompengordning var det flere uttalelser som mente at nullutslippskjøretøy bør inkluderes når andelen overstiger 15% andel av passeringene i bomstasjonene. Per september 2018 var andelen el-biler som passerte bomstasjonene 12,3%, en økning på 24% fra september 2017. Andelen nullutslippskjøretøy øker raskt og forventes å passere 15% i 2019/2020. Det foreslås derfor å inkludere nullutslipps kjøretøy fra og med oppstarten av den foreslåtte forlengelsen i 2020, i stedet for å foreta en vurdering av dette samtidig med at forlengelsen av dagens bompengordning trår i kraft. Inkludering av nullutslippskjøretøy vil påvirke bruken av slike kjøretøy, men omfanget av fritak fra kjøpsavgifter, lavere driftskostnader og stadig forbedrete bruksegenskaper bør fortsatt gi tilstrekkelige insentiver for kjøp av nullutslippskjøretøy. Taksten som er foreslått er dessuten svært moderat. Avrundet til hele kr og inkludert brikkerabatt blir takstene for lette nullutslippsbiler hhv. kr 8,80 og kr 5,60 i/utenfor rush. Når det gjelder inntekter tilsvarer inkludering av nullutslippskjøretøy om lag to års kortere innkrevingsperiode basert på beregningsforutsetningene.

Bompenginntektene vil i hovedsak gå til finansiering av E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen. Prosjektet er prioritert med statlig finansiering i NTP 2018-2029, den statlige bevilgningen forutsetter bompengefinansiering. Dersom det ikke skulle bli lokalt vedtak om en forlengelse av dagens bompengeinnkreving vil det skapes stor usikkerhet om den lokale viljen til å bidra til å få gjennomført prosjektet. Slik usikkerhet kan føre til at det statlige bidraget skyves ut i tid eller omprioriteres til fordel for andre sterkt ønskede prosjekt andre steder i landet.

Ut over E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen vil bompenginntektene gi begrenset rom for andre tiltak. Statens vegvesen har beregnet at det kan bli mulighet for tiltak på til sammen 300 mill. kr i løpet av innkrevingsperioden. Det er naturlig at prioriteringen av disse pengene baseres på prinsippene for porteføljestyling med utgangspunkt i tiltaksporteføljen som er utarbeidet i forbindelse med lokalt forslag til Byvekstavtale. Videre er det viktig at utvelgelse og

prioritering forankres i kommunene, prosessene bør samtidig tilpasses omfanget av penger som skal prioriteres.

Kristiansandsregionen har nytt godt av betydelige statlige bevilgninger gjennom belønningsavtalene siden 2009. Forutsetningen for avtalene har vært at personbiltrafikken ikke har økt målt ved antall passeringer i bomstasjonene. Til nå har målsetningen blitt oppfylt. Det er to viktige grunner til måloppnåelsen. Det har vært bompengeneinnkreving hele perioden, med tidsdifferensierte takster fra 2013 og bevilgningene fra belønningsavtalene har gjort det mulig å forbedre busstilbudet både kvalitativt og i antall avganger. Dagens belønningsavtale gjelder ut 2019. Dersom ikke dagens bompengeneordning forlenges vil grunnlaget for å inngå ny belønningsavtale forsvinne. Basert på trafikkstatistikk ved innføring av tidsdifferensierte takster ble det en markert nedgang i trafikken over døgnet totalt, men særlig stor i rushtrafikken. Dersom bompengeneinnkrevingen stoppes vil trafikken øke minst like mye som reduksjonen i 2013. I byutredningen fra Statens vegvesen er det beregnet at uten bompengeneinnkreving ville trafikken over døgnet være 5,2 % høyere enn faktisk trafikk i 2016. Ut fra erfaringene med innføring av tidsdifferensierte takster er det grunn til å tro at trafikken i rushtidene vil øke enda mere. Dagens bevilgning fra belønningsavtalen utgjør 36% av totalt 151,6 mill. kr i tilskudd til bussrutene i Kristiansandsregionen. Når bevilgninger fra belønningsordningen til busstilbudet faller bort fordi Kristiansandsregionen ikke kvalifiserer til belønningsavtale, vil busstilbudet måtte reduseres betydelig. En stor reduksjon i busstilbudet vil innebære at personbiltrafikken vil øke enda mere. Konsekvensen av å ikke forlenge bompengeneinnkrevingen vil være en forverret trafikksituasjon, og dette vil sannsynligvis skje raskt.

Rådmannens forslag til vedtak er koordinert med Vest-Agder fylkeskommune slik at det fattes likelydende vedtak. I vedtakspunktene som omtaler «Bystyret» eller «Kristiansand kommune» vil disse byttes ut med de fylkeskommunale motsatsene i fylkeskommunens vedtak. Vedtakspunktene 7 og 13 er tillegg til Statens vegvesens forslag til vedtak. Vedtakspunkt 7 er tatt inn for å følge opp tilbakemeldinger fra høringen. Vedtakspunkt 13 er en presisering av sammenhengen mellom Samferdselspakke fase 2 og forlengelse av dagens bompengeneordning og en fremtidig byvekstavtale i tråd med formannskapetets vedtak fra høringen.

I tillegg til vedtakspunktene Bystyret bes ta stilling til vil Vest-Agder fylkeskommunes vedtak inkludere punkter knyttet til lånegaranti. Dette innebærer at når bompengeneordningen knyttet til Samferdselspakke fase 2 trer i kraft avsluttes Kristiansand kommunes lånegarantier knyttet til dagens bompengeneordning.

Forslag til vedtak

1. Bystyret er enig i at Samferdselspakke for Kristiansandsregionen videreføres til en fase 2, i tråd med saksutredningen fra Statens vegvesen datert 09.11.2018.
2. Midlene disponeres slik det går fram av saksutredningen fra Statens vegvesen Region sør, og med de rammer som der legges til grunn.
3. Bruk av bompengeneinntekter utover finansieringen av E18/E39 Gartnerløkka – Kolsdalen baseres på prinsippene for porteføljestyling med utgangspunkt i tiltaksporteføljen som er utarbeidet i forbindelse med lokalt forslag til Byvekstavtale og at tiltak i omegnskommunene prioriteres.
4. Innkrevingen baseres på enveis innkreving i dagens innkrevingspunkter.
5. Bystyret gir sin tilslutning til at grunntakstene kan justeres slik at det oppnås en gjennomsnittstakst på 11,60 kr per passering (2019-kroneverdi). Gjennomsnittstaksten indeksreguleres etter konsumprisindeksen.

6. Det tas utgangspunkt i følgende grunntakster (2019-prisnivå):
 - i. Takstgruppe 1 23 kr i rush og 15 kr ellers
 - ii. Takstgruppe 2 40 kr i rush og 26 kr ellersTakstene for nullutslippskjøretøy settes til 50 prosent av ordinær takst fratrukket rabatt.
7. Statens Vegvesen bes innarbeide en inntektsnøytral differensiering for tyngre kjøretøy som skiller mellom EURO 6 og pre EURO 6. Differensieringen tilpasses nærmeste hele krone og bør være i størrelsesorden om lag 25%.
8. Takst- og rabattordninger, inkl. fritakstordninger, forutsettes å følge gjeldende takstretningslinjer. Dette innebærer blant annet at kjøretøy i takstgruppe 1 med gyldig brikke skal ha 20 prosent rabatt.
9. Dagens ordninger med passeringstak på 50 passeringer per måned, timesregel og rushtidsperiodenes varighet videreføres.
10. Kristiansand kommune vil minimum bidra med de midler som mottas som merverdikompensasjon knyttet til investeringer i bompengepakke for Kristiansandsregionen. Det legges til grunn at dette prinsippet også skal gjelde for Vest-Agder fylkeskommune og andre kommuner dersom disse får midler til sitt veinett.
11. Den etablerte styringsgruppen for «Byvekstavtale Kristiansandsregionen» blir styringsgruppe for bompengepakken.
12. Det legges til grunn at ubrukte midler fra Samferdselspakkens fase 1 disponeres i fase 2 og kommer i tillegg til rammene for fase 2. Alle forpliktelser knyttet til fase 1 følges opp i fase 2.
13. Ved inngåelse av byvekstavtale vil bompengereordningen for Samferdselspakke fase 2 overtas av byvekstavtalen med tilhørende bompengereordning

Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Lilletvedt
Teknisk direktør

Vedlegg:

- Oversendelsesbrev fra Statens vegvesen
- Faglig grunnlag – Statens vegvesen
- Vest-Agder fylkeskommune saksfremlegg med oppsummerte høringsuttalelser